

NOTAT

Grundvandskortlægning
J.nr. SVANA-456-00375
Ref. tikor
Den 27. april 2017

Kommunernes administration af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Indledning

Kommunerne kan med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, meddele påbud eller forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand. Dette kan ske mod fuld erstatning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 63. Forbud og påbud kan pålægges både erhverv og private ejendomme.

Afgrænsning af BNBO

BNBO er et område omkring en boring, hvor der på grund af kort strømningstid og ringe fortynding af en eventuel forurening i grundvandet kan være særlige behov for beskyttelse mod forurening.

I perioden 2012-2013 havde kommunerne mulighed for at søge statslige midler til at foretage afgrænsninger af BNBO. I alt 37 kommuner modtog tilskud.

I 2014 blev det besluttet, at Naturstyrelsen i forbindelse med arbejdet med grundvandskortlægning (denne del af Naturstyrelsen henhører i dag under Miljøstyrelsen) i løbet af 2015 og 2016 skulle afgrænse BNBO for de indvindingsboringer til almene vandforsyninger, hvor dette endnu ikke var sket. BNBO beregnet af Miljøstyrelsen er tilgængelige for kommunerne på Miljø-GIS.

Når Miljøstyrelsen har foretaget afgrænsning af et BNBO, sendes dette til den/de berørte kommuner. Miljøstyrelsen anser sig ikke som berettiget til at lægge BNBO op på Danmarks Miljøportal, idet BNBO henhører under kommunernes myndighedsområde, jf. miljøbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, ligesom styrelsen dermed ikke har redigeringsadgang til det pågældende tema. Kommunerne står inde for afgrænsningernes faglighed, hvis de fravælger Miljøstyrelsens afgrænsning af BNBO. Kommunerne er ikke pligtige til at anvende den afgrænsning, som Miljøstyrelsen har beregnet, men kan foretage egne beregninger eller justere på Miljøstyrelsens beregninger.

Påbud og forbud inden for BNBO må ikke være mere vidtgående end nødvendigt, og skal ske under overholdelse af proportionalitetsprincippet.

Kommunalbestyrelsen skal følge de almindelige forvaltningsretlige regler og skal derfor angive en konkret begrundelse.

BNBO og anden lovgivning

Ved beregning af BNBO ud fra oplysninger om de konkrete hydrogeologiske parametre og indvindingens størrelse efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 fra 2007, opnås et mere retvisende billede af grundvandets strømningstid, og dermed af afgrænsningen af BNBO, end ved afgrænsning af BNBO som en cirkel.

Det ses af § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1697 af 21/12/2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, at kommuneplanlægningen skal friholde BNBO for udlæg af nye arealer til arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening. Dette kan fraviges, såfremt kommunen i en grundvandsredegørelse, jf. planlovens § 11e, stk. 1, godtgør, at der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet muligt, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges, jf. § 2, stk. 2, i samme bekendtgørelse.

Efter den seneste opdatering af jordvarmebekendtgørelsen, jf. § 9, stk. 5, BKG 2017-02-27 nr. 240, kan afstandskravet på 300 meter mellem dybe vertikale jordvarmeboringer og almene vandforsyninger fremoverfraviges, såfremt der blandt andet foreligger et efter vejledningen beregnet BNBO og denne lægges til grund for afstandsvurderingen.

I forbindelse med pesticidstrategien for 2017 – 2021 gennemføres en styrket grundvandsbeskyttelse inden for BNBO (se også neden for).

Problemstilling

Ovenstående sammenkoblinger af afgrænsning af BNBO og gældende ret afføder imidlertid en række problemstillinger.

I forhold til vertikale jordvarmeanlæg, kan disse placeres inden for BNBO, såfremt kommunen vælger at anvende 300-meters beskyttelseszone, og BNBO samtidig er beregnet til at overskride denne beskyttelseszone.

Det forhold at kommunerne har hjemmel til at udvide, indskrænke eller helt at fjerne et af Miljøstyrelsen beregnet BNBO gør, at afgrænsningen af BNBO kan blive genstand for sektorinteresser.

Det forhold at der efter de gældende regler ikke findes en autoriseret, offentligt tilgængelig udpegning af BNBO, som der gør med udpegningen af drikkevandsressourcer i medfør af vandforsyningslovens § 11 a, medfører desuden praktiske udfordringer. Det gælder bl.a. i forbindelse med bl.a. Miljøstyrelsens plantilsyn, hvor det er upraktisk, at der ikke findes en udpegning af BNBO på Danmarks Miljøportal.

Seneste nyt 2017

Den 21. april 2017 indgik regeringen (Venstre, Konservative og Liberal Alliance) en politiske aftale om pesticidstrategi 2017-2021, med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Aftalen følges op, således at der skaffes lovhjemmel til at ministeren fastsætter regler, hvorved der udpeges Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) til borer, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg.

De nye regler planlægges at træde i kraft den 1. jan. 2018. På dette tidspunkt forventes det, at ministeren i bekendtgørelsesform udpeger BNBO i hele landet.

Formålet er en forstærket beskyttelse af grundvandet mod pesticider inden for (BNBO), herunder blandt andet ved et forbud mod påfyldning og opblanding af pesticider og vask af pesticidesprøjter inden for BNBO, herunder på vaskepladser.

Herudover skal aftalekredsen i efteråret 2017 drøfte bl.a. følgende initiativer:

- a. Særlige godkendelsesbetingelser, f.eks. ekstra sikkerhedsfaktorer eller krav til nedbrydningstid for udvalgte pesticider.
- b. Praktiske kontrolforanstaltninger, f.eks. brug af sprøjteudstyr med GPS og sprøjtejournaler
- c. Undersøgelse af muligheden for målrettet tilskud til særlig dyrkningspraksis eller f.eks. skovrejsning.
- d. Supplerende vejledning.